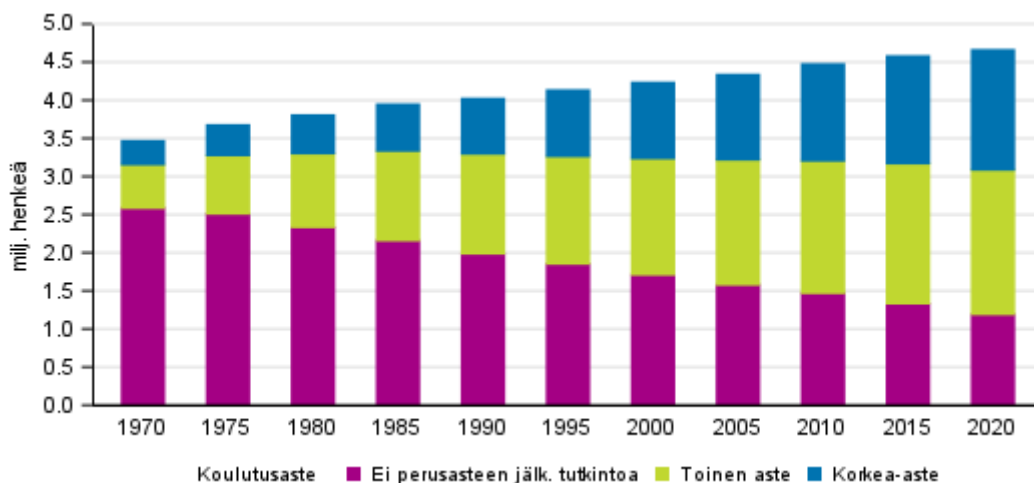

Väestön koulutusrakenne 2020

Tutkinnon suorittaneiden osuus väestöstä moninkertaistunut 50 vuodessa

Vuoden 2020 loppuun mennessä 3 469 000 henkeä eli 74 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suorittanut tutkinnon perusasteen jälkeen. Viisikymmentä vuotta aiemmin tutkinnon oli suorittanut 880 000 henkeä eli 25 prosenttia väestöstä.

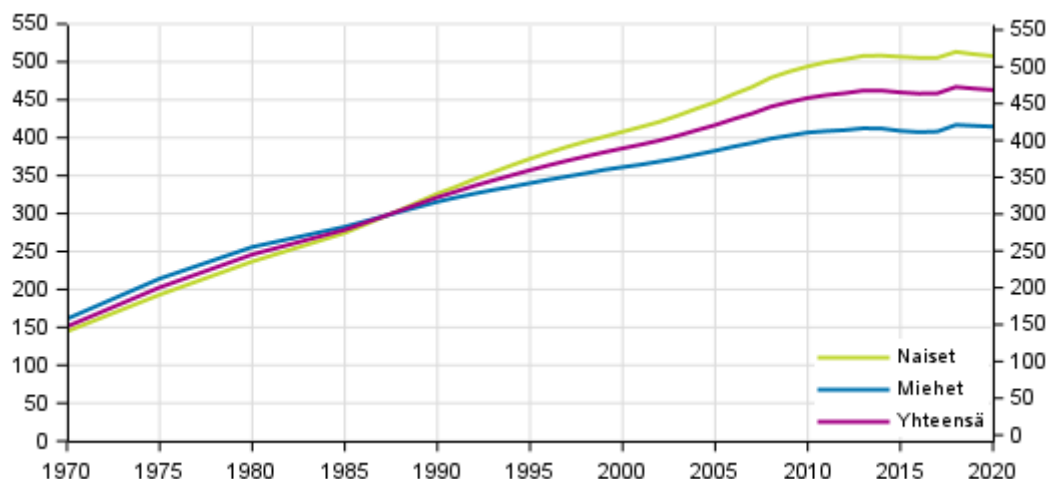
15 vuotta täyttäneen väestön koulutusrakenne 1970–2020

Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa sisältää henkilöt, joiden ulkomailla suorittamista tutkinnoista ei ole tietoa.

Väestön koulutusrakennetilaston aikasarja alkaa vuodesta 1970, jolloin pohja-aineisto kerättiin väestölaskennan yhteydessä. Vuonna 1970 kolme neljäsosaa 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli ilman toisen asteen tutkintoa ja tutkinnon suorittaneita oli vain 880 000 henkilöä. Koulutustason nousi kuitenkin nopeasti ja vuonna 1990 tutkinnon suorittaneita oli väestössä enemmän kuin perusasteen koulutuksen varassa olevia. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus ylitti pelkän perusasteen suorittaneiden osuuden vuonna 2015. Vuonna 2020 enää reilu neljännes oli ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa.

30–39 vuotias väestö koulutustasomittaimen mukaan 1970–2020

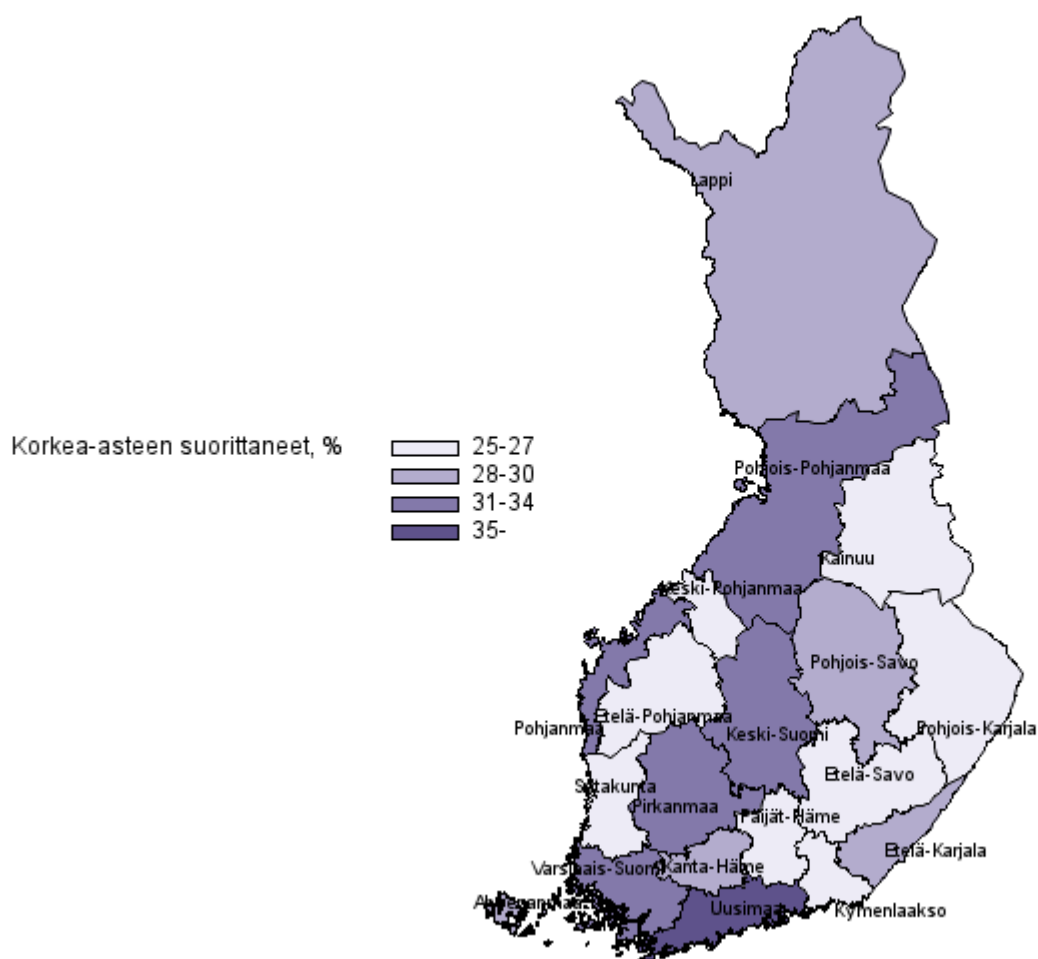

Koulutustasomittain ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen

Viidenkymmenen vuoden aikana 30–39-vuotiaan väestön perusasteen jälkeinen koulutusura on pidentynyt 3,1 vuodella. Vuonna 1970 väestö suoritti keskimäärin puolitoista vuotta perusasteen jälkeistä koulutusta, kun vuonna 2020 vastaava luku oli 4,6 vuotta. Koulutustason nousu jatkui 30–39-vuotiaiden ikäryhmässä aina vuoteen 2013 asti, jolloin suoritettiin niin ikään 4,6 vuotta koulutusta perusasteen jälkeen. Tämän jälkeen koulutuspiduudella ilmaistu koulutustaso ei ole enää noussut vaan kääntynyt jopa laskuun. Vuonna 2018 koulutustaso nousi 0,1 koulutusvuodella, mikä oli seurausta kertaluonteisesti toteutetusta tiedonkeruusta, jolla kerättiin tietoa ulkomaalaistaustaisten henkilöiden Suomen ulkopuolella suorittamista tutkinnoista. Vuonna 2020 korkeimmin koulutettu ikäkohortti olivat 40–44-vuotiaat, jotka olivat suorittaneet 4,9 vuotta perusasteen jälkeistä koulutusta.

Sukupuolten välisten koulutuserojen kasvu näkyi 30–39-vuotiaan väestön kohdalla. Vuodesta 1970 aina vuoteen 1987 asti miehet suorittivat naisia enemmän perusasteen jälkeistä koulutusta. Vuodesta 1988 vuoteen 2020 naisten keskimääräinen koulutuspituus on lisääntynyt 2,1 vuodella, kun miesten keskimääräinen koulutuspituus on lisääntynyt vain 1,1 vuodella. Vuonna 2020 naiset suorittivat keskimäärin 5,1 vuotta koulutusta perusasteen jälkeen, kun miesten vastaava luku oli 4,1.

Korkea-asteen tutkinnon suorittanut väestö, %, 2020

Vuonna 2020 korkeimmin koulutettu väestö asui Uudellamaalla, jossa asuvasta 15 vuotta täyttäneestä väestöstä korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 40 prosenttia. Toiseksi korkeimmin koulutettu väestö asui Pirkanmaalla, jossa 34 prosenttia väestöstä oli suorittanut korkea-asteen tutkinnon. Pienin korkeasti koulutettujen osuus oli Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Etelä-Savossa, joissa osuus jäi 26 prosenttiin.

Vuonna 2020 pelkän perusasteen suorittaneita 20–29-vuotiaita oli 103 354 henkilöä, joka on 16 prosenttia ikäluokasta. Miehistä perusasteen varassa oli 18 prosenttia ja naisista 13 prosenttia ikäluokasta. Eniten perusasteen varassa olevia 20–29-vuotiaita oli Ahvenanmaalla, jossa 22 prosenttia ikäryhmästä oli vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa. Pienin perusasteen varassa olevien osuus oli Pohjois-Karjalassa, jossa 12 prosenttia 20–29-vuotiaista oli ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa. Vailla perusasteen tutkintoa ovat myös sellaiset henkilöt, joiden ulkomailla suorittamista tutkinnoista ei ole tietoa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja -asteen sekä sukupuolen mukaan 2020.....5

Laatuseloste: Väestön koulutus rakenne.....6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja -asteen sekä sukupuolen mukaan 2020

		Koulutusaste							
		Yhteensä	Toinen aste	Erikois-ammattikoulutus-aste	Korkea-aste yhteensä	Alin korkea-aste	Alempi korkeakouluaste	Ylempi korkeakoulutus-aste	Tutkija koulutus-aste
Yhteensä	Yhteensä	3 468 701	1 896 509	46 650	1 525 542	421 043	571 913	481 753	50 8
	Naiset	1 797 959	898 239	21 412	878 308	260 421	321 449	273 371	23 0
Yleissivistävä koulutus	Yhteensä	309 711	309 711	-	-	-	-	-	-
	Naiset	149 211	149 211	-	-	-	-	-	-
Kasvatusalat	Yhteensä	107 286	1 874	793	104 619	10 930	39 729	51 511	2 4
	Naiset	84 256	811	143	83 302	9 820	30 566	41 219	1 6
Humanistiset ja taidealat	Yhteensä	196 437	58 493	995	136 949	6 375	45 174	79 506	5 8
	Naiset	132 451	32 822	502	99 127	4 062	32 502	59 400	3 1
Yhteiskunnalliset alat	Yhteensä	82 739	652	-	82 087	3 722	16 465	56 175	5 7
	Naiset	54 882	473	-	54 409	2 213	10 763	38 236	3 1
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	Yhteensä	575 702	186 970	19 556	369 176	184 584	101 778	79 698	3 1
	Naiset	383 033	129 838	7 257	245 938	133 936	67 079	43 584	1 3
Luonnontieteet	Yhteensä	57 356	3 237	69	54 050	-	8 573	35 515	9 9
	Naiset	29 999	1 555	32	28 412	-	4 674	19 680	4 0
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	Yhteensä	129 165	40 509	581	88 075	14 249	44 847	26 360	2 6
	Naiset	25 489	5 293	103	20 093	5 534	8 493	5 578	4
Tekniikan alat	Yhteensä	916 470	619 873	8 193	288 404	71 703	131 436	76 887	8 3
	Naiset	148 292	102 038	1 969	44 285	5 508	19 649	17 098	2 0
Maa- ja metsätalousalat	Yhteensä	136 964	94 013	904	42 047	13 288	14 927	12 254	1 5
	Naiset	48 712	31 871	309	16 532	3 215	6 038	6 449	8
Terveys- ja hyvinvointialat	Yhteensä	533 004	240 333	4 081	288 590	91 715	135 209	51 016	10 6
	Naiset	462 550	211 143	3 551	247 856	84 614	119 584	37 583	6 0
Palvelualat	Yhteensä	418 042	338 121	11 478	68 443	23 981	32 700	11 473	2
	Naiset	276 068	231 900	7 546	36 622	11 243	21 492	3 772	1
Muut tai tuntemattomat koulutusalat	Yhteensä	5 825	2 723	-	3 102	496	1 075	1 358	1
	Naiset	3 016	1 284	-	1 732	276	609	772	

1) Taulukossa käytetty luokitus: Kansallinen koulutusluokitus 2016

Laatuseloste: Väestön koulutus rakenne

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilastossa kuvataan perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittanutta väestöä. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa. Koulutustietoja yhdistetään muiden tilastojen aineistoihin.

Tilasto sisältää tietoja lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa tutkinnon suorittaneista. Lisäksi tilastossa on tietoja sotilasalan tutkinnon suorittaneista ja ulkomailla tutkinnon suorittaneista. Tutkintoja suorittaneesta väestöstä on tietoja koulutusasteen ja koulutusalan mukaan sekä iän ja sukupuolen mukaan. Tilastossa on myös tietoja väestön koulutustasosta alueittain. Aluejaot ovat seuraavan vuoden ensimmäisen päivän tilanteen mukaisia. Tilaston tiedot ovat 31.12. tilanteen mukaiset.

Tilastoaineistot sisältävät kansalliset ja kansainväliset koulutusala- ja koulutusasteluokitukset, oppilaitosta kuvaavat luokitukset sekä erilaiset alue- ja demografiset luokitukset.

Tilastoaineistoissa käytetään myös Kansallista koulutusluokitusta, joka on otettu käyttöön tilastoraportoinnissa tilastovuonna 2016.

Tilasto perustuu Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin, jota päivitetään vuosittain koulutuksen järjestäjien kautta oppilaitoksilta, suoraan oppilaitoksilta, KOSKI-tietovarannosta, Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta (VIRTA) ja ylioppilastutkintorekisteristä.

Sotilasalan tutkinnoista ja ulkomailla suoritetuista tutkinnoista saadaan tiedot vuosittain erillisillä tiedonkeruilla. Tutkintorekisterin perustana on vuoden 1970 väestölaskennassa kerätyt tutkintotiedot, joita päivitetään vuosittain.

Tilastolain (280/2004 muut 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu henkilöperusteisiin tutkintotietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt vuosittain koulutuksen järjestäjiltä, oppilaitoksilta, kansallisten opiskeluoikeuksien ja suoritusten keskitetystä integraatiopalvelusta (KOSKI), ylioppilastutkintolautakunnalta, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta, pääesikunnalta ja rajavartiolaitokselta. Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tiedot on saatu Opetushallitukselta, Valviralta (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto) ja työ- ja elinkeinoministeriöltä. Ulkomailla suoritettujen tutkintojen osalta tutkintorekisteriä on täydennetty ulkomaalaisväestölle kohdennetulla tiedonkeruulla, josta saatiin rekisteriin 26 000 perusasteen jälkeistä tutkintoa. Tutkintorekisteriä on lisäksi täydennetty tietojenvaihdolla, joka on toteutettu pohjoismaisten tilastovirastojen kesken. Pohjoismaisen tietojenvaihdon avulla on saatu 14 000 tutkintoa rekisteriin. Aineistot ovat kokonaisaineistoja. Väestöä koskevat tiedot perustuvat Digi— ja väestötietoviraston ylläpitämän keskusrekisterin tietoihin.

Tilaston perusjoukko on perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen tilastovuoden loppuun mennessä suorittaneet. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain korkeimman/viimeksi suoritettuna tutkinnon mukaan. Jos henkilöllä on toisella asteella suoritettuna sekä ylioppilastutkinto että ammatillinen tutkinto, on näistä valittu viimeksi mainittu.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tutkintotietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailulla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin.

Ulkomailla suoritettujen tutkintojen määrässä on alipeittoa. Maahan muuttaneiden henkilöiden kotimaassaan suorittamista tutkinnoista eikä myöskään suomalaisten henkilöiden ulkomailla suorittamista tutkinnoista ole olemassa kattavaa vuosittaista tiedonkeruuta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestön koulutusrakennetilasto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot ilmestyvät tilastovuotta seuraavan vuoden marraskuussa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä suoraan Ajankäyttö, koulutus ja kulttuuri —ryhmästä, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastoissa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen käsitetietokannasta. Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen Internet-sivuilta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Aikasarja-aineisto perustuu tutkintorekisterin tietoihin, jossa henkilölle on valittu korkein suoritettu tutkinto. Tiedot on käytössä olevan viimeisimmän koulutusluokituksen mukaisia. Ennen vuotta 1998 olevia tutkintotietoja on täydennetty väestölaskentojen tiedoilla.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedot perustuvat samoihin tietolähteisiin ja ne on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin Tilastokeskuksen koulutussektoreittain laaditut tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Mika Witting 029 551 3530
Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Koulutustilastot 2018. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute